

Z vidika varstva krasa je bil zanimiv predlog za ustanovitev Notranjskega regijskega parka ter skupno stališče, ki so ga zavzeli udeleženci — strokovnjaki s področja geomorfologije, kraške hidrologije in varstva narave — v prid zaščiti našega znamenitega Cerkljanskega polja. Razen predloga o Notranjskem regijskem parku sta bila še dva prispevka z naravovarstveno vsebino: spremembe v vrednotenju in izrabi kraškega površja ter turistična valorizacija naravnih pojavov v cerkljanski občini.

Izoblikovalo se je tudi več koristnih sklepov glede organizacije bodočega raziskovalnega dela, ki kažejo na to, da bi moral postojnski inštitut postati krasoslovno središče tudi z jugoslovanskega vidika, vendar je vprašanje, če so gmotno in kadrovske za to sploh možnosti.

Glede na to, da je skoraj pri vsaki problematiki primanjkovalo časa za pogovore in strokovna razglabljanja, kaže, da so taka srečanja ne le potrebna in koristna, temveč tudi preredka.

Andrej Kranjc

Čovjek i krš '85, Kupres, 7.—9. junij 1985

Tradicionalno srečanje jugoslovanskih krasoslovcev in speleologov, ki ga prireja Speleološko društvo »Bosanskohercegovački krš« (v sodelovanju s Speleološko zvezo Jugoslavije in Zvezo speleologov BiH), in ki je poleg bolj redkih jugoslovanskih speleoloških kongresov edino tako jugoslovansko srečanje, je letos potekalo na enem najvišjih kraških polj v Jugoslaviji, na preko 1200 m visoko ležečem Kupreškem polju v Bosni.

Udeleženci so v treh dneh predstavili 30 do 50 poslušalcem 28 prispevkov. Z izjemo Makedonije so bile zastopane vse republike, aktivno pa je prisostvoval tudi gost iz Moulisa (Francija).

Ožja tematika srečanja je obsegala kras in njegove značilnosti danes in nekdaj (v tej zvezi so bili prispevki o razprostranjenosti in starosti krasa v Jugoslaviji, o speleoloških objektih in potresih, o jamah v Orlovači pri Sarajevu, o krasu v okolici Olova, o snežnicah in ledenicah v Snežniku, o orjaških kamenicah in o pripravi bibliografije dinarskega primorskega krasa), izkoriščanje kraškega sveta in posledice tega izkoriščanja (urbanizacija in industrializacija na kraških poljih, vpliv akumulacije Buško blato na razmere na Sinjskem polju, planiranje na krasu v Zagorju, speleološke raziskave kot pomoč pri planiranju HE v Kolumbiji, vertikalno prenikanje odpadnih voda), ekološki problemi in zaščita krasa (kraška klima, klimatska kolebanja v kasni predzgodovini, človek na hercegovskem krasu, poselitev visokega bosansko-hercegovskega krasa, paleontološke najdbe v Vjetrenici, mlajši paleolitik v Bosni, degradacija paleolitskih slik v jami Niaux—Pireneji, speleološki objekti—mesta onesnaževanja podzemlja, speleološki objekti okolice Banje Luke, jezera v okolici Kupresa, kvaliteta vode v Boračkem jezeru in v Tari), turistično izkoriščanje in zaščita speleoloških objektov (turistična ureditev jame v Orlovači, razvoj in turistična ureditev Škočjanskih jam, zavarovani speleološki objekti v Sloveniji ter destrukcija in devastacija kapnikov). Slovencev je bilo na srečanju skupaj 11 (od tega 8 iz Postojne), z 8 prispevki, tako da sta bila slovensko krasoslovje in speleologija nadpovprečno močno zastopana.

Vse prireditve so bile v prijetnem planinskem hotelu, v njem so vsi udeleženci tudi stanovali, tako je bilo mogoče tudi pozne večere izkoristiti za prikazovanja diapozitivov in predavanja izven uradnega programa, en večer pa je bila tudi 1. konferenca Speleološke zveze Jugoslavije, ki ima v tem mandatnem obdobju sedež v BiH. V hotelski veži je bila manjša razstava fotografij o kraškem površju in podzemlju.

Na dveh popoldanskih ekskurzijah so si udeleženci pod simpatičnim vodstvom dr. B a s l e r j a ogledali kraške, prazgodovinske in zgodovinske znamenitosti Kupreškega polja, Livna, akumulacijsko jezero Buško blato ter Duvanjsko polje.

Da je bilo srečanje res delavno in tudi uspešno, najbolje pričajo zaključki in sklepi o nadaljnjem delu, ki se ne tičejo le bodoče organizacije teh srečanj, ampak zadevajo celotno jugoslovansko krasoslovje, gospodarstvo na krasu, predvsem vodno, terjajo pa tudi ukrepe in konkretne ter takojšnje akcije.

Andrej Kranjc

Mednarodni krasoslovni dnevi (v spomin J. Corbela), Metz (Francija), 23.—25. maj 1985

Srečanje so pod pokroviteljstvom Mednarodne speleološke (Komisija za kraško denudacijo) in Francoske speleološke zveze pripravili Francoska krasoslovna zveza, raziskovalna skupina UA 903 (Razvoj alpskega in mediteranskega krasa) pri CNRS ter Center za geografske študije Univerze v Metzu, ki je poskrbel za odlično tehnično izvedbo.

Srečanje je bilo posvečeno obletnici smrti znanega krasoslovca Jeana Corbela, ki je poleg drugega raziskoval in opisal tudi naš kras ter je precej pripomogel k razcvetu modernega slovenskega krasoslovja. V krajevnem okviru je imelo srečanje velik pomen, saj so o njem pisali lokalni časopisi, udeležence pa sta sprejela tudi mestni župan in rektor univerze.

Po pozdravnih nagovorih sekretarja Mednarodne speleološke zveze H. Trimla z Dunaja in vodje UA 903 J. Nicoda iz Aix, se je srečanje pričelo z dvema daljšima prispevkoma o življenju in delu J. Corbela. Prvi je o Corbelu in njegovem vplivu na razvoj krasoslovne misli v letih 1955—1965 spregovoril Ph. Renault, za njim pa M. Sweetingova o Corbelovih raziskavah in dosežkih na krasu v Veliki Britaniji.

Prvega dne so bile na sporedu še štiri teme: kraška denudacija, odlaganje sige, nastanek krasa in kraška porečja. O tej tematiki je govorilo 19 poročevalcev. V okviru prve teme so se zvrstila predavanja o kraški denudaciji in rasti kapnikov v jami Choranche (Vercors), o rezultatih merjenja denudacije s pomočjo standardnih ploščic, o koroziji karbonatnih prodnikov v Babji jami ob Soči, o globinski eroziji, o stanju preučevanja korozije v Italiji ter o topnosti najpogostejših kamnin na Tržaškem Krasu. V okviru druge teme so bila predavanja o merjenju rasti kapnikov in korozije, o ugotavljanju prerazporeditve ^{45}Ca s pomočjo mikroorganizmov, o odlaganju sige v pirenejskem jamskem sklopu Niaux-Lombrives, o biogenih karbonatnih kongregacijah v Maroku, o podzemeljski klimi opuščeni rudnikov ter o kraških pokrajinah in jamah, ki jih je preučeval J. Corbel (poročilo o pripravi Corbelove bibliografije). Pod skupnim naslovom Nastanek krasa so bila podana poročila o polifaznem zakrasevanju horsta v Južni Italiji, o vrtačah in kraških poljih v Veronskem gričevju, o kraškem pretakanju vode v kredi Pariškega bazena, o krasu Alpes d'Huez v Centralnih Alpah ter o zakrasevanju v umbrijskih Apeninih. V okviru zadnje teme je bilo dvoje predavanj, o kraškem povodju Delme v zaledju Metza in zadnje, zato pa toliko pomembnejše, o kraškem raztapljanju, izraženem v volumnu kraškega vodonosnika (na primeru poizkusnega vodonosnika pri Montpellieru).

Nekaj prispevkov, navezanih na kras v Loreni in Šampanji, to je v okolici mesta, kjer je bilo srečanje, so avtorji predstavili drugi oziroma tretji dan na terenu, kar je bilo še posebej zanimivo, ker si je bilo mogoče ogledati tudi merilne priprave, pokrajino ter kraške oblike, o katerih je bilo govora. Ekskurziji sta sicer v dveh dnevih seznanili udeležence s pokritim krasom v Loreni, poseben poudarek je bil namenjen hidrologiji in kraški pirateriji, ter kras v kredi.

Med 50—60 udeleženci tega srečanja so bili predstavniki desetih držav: Avstrije, Belgije, Francije, Italije, Nizozemske, Španije, Turčije, Velike Britanije, Zvezne republike Nemčije in Jugoslavije. Kljub temu, da so bili ti dnevi pravzaprav uradno srečanje Komisije za kraško denudacijo pri Mednarodni speleološki zvezi, je imelo